

שתי משניות ליום

משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק ישראל אבוחצירא בן הרב מסעוד אבוחצירא ע"ה

מנחם יצחק בנימין בן יוסף חיים ע"ה

משנה ט'

רבינו עובדיה מברטנורא

אין שוחטין לתוך ימים - שלא יאמרו לשרו

של ים הוא שוחט.

ולא לתוך הכלים - שלא יאמרו לזרוק דמה

לעבודה זרה קא עביד.

עוגה - גומא. לשון עוגיות לגפנים במועד

קטן וב' ע"א.

עוגה של מים - דווקא עכורים, אבל צלולין

לא. שמא יאמרו לפרצוף פניו הנראה במים

הוא שוחט.

ובספינה - יכול לשחוט על גבי כלים, והדם

שותרת ויורד לתוך הים. שהרואה אומר כדי

שלא ללכלך הספינה הוא עושה.

אין שוחטין לגומא כל עיקר - ואפילו בבית.

וטעמא דגומא, מפני שהוא חוק המינים.

אבל עושה גומא - בגמרא מפרש דהכי

קאמר, אין שוחטים לגומא כל עיקר.

והרוצה לנקר חצרו כיצד הוא עושה,

עושה מקום חוץ לגומא ושוחט והדם

שותרת ויורד לגומא.

יחקה את המינים - יחזיק ידיהן בחקותיהם.

יחקה לשון חוק.

אין שוחטין לא לתוך ימים על מנת שהדם ישפך לתוך הים, ולא לתוך נְהָרוֹת על מנת שהדם ישפך לנהר, שלא יאמרו לשרו של ים, או נהר הוא שוחט, ולא לתוך כְּלִים על מנת שדם השחיטה יאסף בתוכם, שמא יאמרו שעושה זאת כיוון שרוצה לזרוק את הדם לעבודה זרה אֲבָל שוחט הוא לתוך עוֹגָא בור קטן בקרקע/כלי קטן שֶׁל מַיִם שיש בתוכו מים, ובאה המשנה ללמד שדווקא לתוך כלי ריק אסור לשחוט, אבל לתוך כלי שיש בו מים מותר לשחוט, כי מובן שלא עושה זאת לצורך זריקת הדם לעבודה זרה*, וּבְסָפִינָה על גבי כְּלִים ואם רוצה לשחוט כשהוא בספינה, יכול לשחוט על גבי כלים כך שהדם נשפך לים, שמוכן הדבר שעושה כן על מנת שלא ללכלך את הספינה, אך לתוך הכלים עצמם אסור לשחוט. אין שוחטין לגומא לתוך בור קטן בקרקע כֹּל עֵקֶר וגם לא בצנעא בתוך ביתו, שכן דרך המינים היא לשחוט לתוך גומא, אֲבָל עוֹשֶׂה גוּמָא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בְּשָׁבִיל שְׂיִפְנֵס הַדָּם לְתוֹכָהּ אבל בתוך הבית מותר לעשות גומא באדמה ולשחוט מחוץ לגומא והדם ירד מעצמו לתוך הגומא, ברם ניתן לעשות כן רק כשהוא בתוך ביתו (חצרו). אבל וּבְשׁוֹק כשנמצא במקום ציבורי לא יַעֲשֶׂה כֵּן היינו ישחט מחוץ לגומא על מנת שהדם יכנס מעצמו לגומא, שְׁלֹא יַחְקֶה אֶת הַמֵּינִין שלא יראה כאילו עושה כחוקי הגויים ומנהגיהם**.

*וצריך שהמים בכלי יהיו עכורים ולא צלולים שיכול לראות בהם את עצמו, שמא יאמרו לבבואה שלו הוא שוחט.

**ואע"פ שכל דבר שאסרו חכמים לעשות בפרהסיא (במקום ציבורי) מפני מראית העין, היינו שיחשדו בו אנשים שעושה דבר אסור, אסרו לעשותו גם בצנעא (בתוך הבית), במקרה שלנו התירו חכמים לשחוט מחוץ לגומא כשנמצא בתוך ביתו, שכן אם יראו האנשים ששוחט חוץ לגומא בתוך ביתו, יאמרו שעושה זאת על מנת לשמור על ביתו נקי ולא שעושה זאת לשם עבודה זרה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה י

רבינו עובדיה מברטנורא

השוחט - חולין בחוץ.

לשם עולה - כיון דעולה באה בנדר ונדבה הרואה אומר עכשיו הוא מקדיש ושוחטה לעולה וקדשים בחוץ מותרים. הלכך גזור רבנן עלה ופסולה. וכן שלמים וכו'.

אשם תלוי - בא על ספק חיוב כרת. כגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן ואכל אחת מהן ואין ידוע איזו מהן אכל. אשתו ואחותו עמו במטה ובא על אחת מהן ואין ידוע על איזו מהן בא. מביא אשם תלוי להגן מן היסורים עד שיוודע לו אם חטא ודאי מביא חטאתו. ומתניתין רבי אליעזר היא דאמר [כריתות כ"ה ע"א] מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום, שבכל יום עומד בספק חטא ולבו נוקפו שמא חטאתי. ונמצא שדבר הנידר ונידב הוא.

לשם פסח - ופסח נמי מקרי דבר הנידר ונידב, הואיל והוא עשוי להפרישו כל ימות השנה ולהניחו עד זמנו, אמרי קא שחיט שלמים בחוץ ואכיל להו.

ורבי שמעון מכשיר - דלא חייש למראית העין.

אשם ודאי - כגון אשם גזילות, מי שנשבע לשקר על כפירות ממון. ואשם מעילות, ואשם שפחה חרופה. ועל שם שאשם תלוי בא על ספק קרי להניי אשם ודאי.

לשם בכור לשם מעשר - מידע ידעי אינשי דשקר הוא, דבכור ומעשר קלא אית להו ומידע ידעי מקמי הכי, דאילו ההוא שעתא לאו בני אפרושי ניהו דנימא השתא קמקדיש להו.

זה הכלל - לאתויי אם אמר "הריני שוחט לשם עולת נזיר" שהיא פסולה. דמהו דתימא ליכא למיחש לחורבא, דמידע ידעי דהא לא נדר, קמ"ל דמימר אמרי דלמא נדר בצנעא זה שלוש יום שהוא סתם נזירות ובשלש יום לא מנכרא מלתא לשכניו.

ושאינו נידר ונידב - לאתויי עולת יולדת, שאם אמר "לשם עולת יולדת" בפירוש, כשרה. ואפילו אמר לשם אשה שאינה חייבת קרבן לידה. ומהו דתימא, הואיל ואין אותה אשה חייבת קרבן לידה, לא היתה זו אלא נדבה, קמ"ל דאימור שמא הפילה, דמפלת אין לה קול, ונמצא קרבן זה חובה ולא נדבה ולפיכך שחיטתו כשרה.

השוחט בהמת חולין מחוץ לעזרה **לשם קרבן עולה**, או **לשם זבחים** קרבן שלמים, או **לשם אשם תלוי** הבא על ספק עבירה שאם היה וודאי עושה אותה היה חייב חטאת, ואם היה עושה במזיד היה חייב כרת, ואף קרבן זה יכול לבוא בתור קרבן נדבה, כשיטת רבי אליעזר שאומר "מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום", או **לשם קרבן פסח** שכן אדם יכול להפריש בהמה לצורך קרבן פסח בכל ימות השנה על מנת לשחטה ב"יד ניסן ואם שוחט אותה לפני זמן זה הרי היא כמו קרבן שלמים, והמשנה מדברת במקרה בו שוחט את הפסח שלא בזמנו והרי הוא כקרבן שלמים, או ששוחט **לשם קרבן תודה** שמתנדב אדם להביא כהודאה על נס שקרה לו - המשותף לכל הקרבנות הנ"ל שהם קרבנות שאדם יכול להתנדב להביאם כקרבנות נדבה, ואע"פ שהוא שוחט בהמת חולין ולא הקדיש אותה לקרבן ומצד עיקר הדין היה ניתן לשחוט אותה גם מחוץ לעזרה, אולם היות ויש חשש שהרואים אותו שוחט מחוץ לעזרה יאמרו שמא בזמן השחיטה הקדיש את הבהמה לקרבן (שהרי קרבנות אלו ניתן להביא בנדבה) וניתן לאכול קרבנות שנשחטו מחוץ לעזרה, ולכן גזרו חכמים ש... **שחיטתו פסולה** אבל אם שוחט לשם קרבן שלא בא בנדבה, לדוגמא לשם קרבן חטאת, בזה לא גזרו חכמים, שהואיל ולא ידוע שהוא חייב בקרבן זה אין חשש שיאמרו שהקדיש את הבהמה לקרבן בזמן השחיטה ומה שאמר לשם חטאת הרי אלו סתם דברים שאין בהם ממש ולכן שחיטתו כשרה **ורבי שמעון** - **מכשיר** את הבהמה לפי שאינו חושש למראית עין שיאמרו האנשים שמא הקדיש את הבהמה לקרבן בזמן השחיטה. וטעם נוסף שהיות ולא התנדב את הקרבן בצורה המקובלת אין בדבריו ממש, כמו שלמדנו במסכת מנחות י"ב, ג. אם **שניים** שני שוחטים **אוחזין בספין ושוחטין** ביחד בהמה אחת, **אחד שוחט לשם אחד מפל אלו** שמנתה המשנה ברישא, היינו לשם עולה, לשם זבחים וכו', **ואחד** והשוחט השני שוחט **לשם דבר פטר** שחיטה כשרה - **שחיטתו פסולה** שמא יאמר הרואה שמותר לאכול קרבנות שנשחטו מחוץ לעזרה (כמו שביארנו ברישא). **השוחט** בהמת חולין מחוץ לעזרה **לשם קרבן חטאת**, או **לשם קרבן אשם ודאי**, **לשם קרבן בכור**, או **לשם קרבן מעשר**, **לשם תמונה** תמורת קרבן שלא הקדיש מעולם, כך שהבהמה היא לא באמת תמורת קרבן - בכל המקרים הנ"ל **שחיטתו פטורה** לפי שכל הקרבנות הללו באים בחובה ולא ניתן להתנדב אותם ולכן אין אנו חוששים שיאמרו שעכשיו הוא מקדיש את הבהמה לקרבן והוא שוחט קרבנות בחוץ, שכן אם היה חייב בקרבנות אלו היו יודעים על כך ואם אין אנו יודעים שחייב בהם יוצא שמה שאמר לשם קרבן חטאת אשם וכו' הם דברים בעלמא. **זה הכלל: כל דבר קרבן שנדר ונדב** שניתן להביאו בנדר או נדבה - **השוחט לשמו** השוחט בהמת חולין מחוץ לעזרה לשם אותו קרבן, כגון: עולה, שלמים וכו' **אסור** שחיטתו פסולה, בגמרא מבואר שהמילים 'זה הכלל' באים לרבות שגם אם אמר ששוחט לשם קרבן נזיר שחיטתו פסולה, שכן יש חשש שיאמרו שמא קיבל על עצמו נזירות של שלוש יום בביתו ועכשיו שוחט הוא את קרבן הנזיר, וכדי שלא יאמרו שניתן לשחוט קרבנות מחוץ לעזרה, גם מי ששחט לשם קרבן נזיר שחיטתו פסולה. וכל קרבן **ושאינו נדר ונדב** כלומר שאין מביאים אותו בתור קרבנות נדבה, אלא רק כשחייבים להביא אותו, כגון: חטאת, אשם וכו' - **השוחט לשמו** לשם קרבנות אלו **פטר** שחיטתו כשרה, לפי שאין אנו חוששים שיבואו אנשים ויגידו שניתן לשחוט קרבנות מחוץ לעזרה, לפי שאת הקרבנות האלו מביאים רק אם חייבים להביאם, והיות ואין אנו יודעים שהוא חייב בהם, אנו מבינים שמה שאמר הם דברים שאין בהם ממש, בגמרא מבואר שהמילים 'זה הכלל' באים לרבות גם מקרה בו אמר ששוחט לשם קרבן יולדת ששחיטתו כשרה, לפי שאם אשתו היתה יולדת היינו יודעים מכך והיות ולא ידוע לנו שאשתו ילדה אנו מבינים שמה שאמר ששוחט לשם קרבן יולדת הם דברים שאין בהם ממש.